Adroddiad i'r	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod	22 Hydref 2024
Aelod / Swyddog Arweiniol	Alan James, Aelod Arweiniol dros Ddatblygu Lleol a Thai
Pennaeth Gwasanaeth	Emlyn Jones, Pennaeth Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad
Awdur yr adroddiad	Glesni Owen, Rheolwr Busnes Gwarchod y Cyhoedd
Teitl	Darpariaethau Codi Ffioedd ac Awdurdod Dirprwyedig - Cynllun Trwyddedu Gorfodol ar gyfer Triniaethau Arbennig

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Mae'r adroddiad yn ymwneud â gosod strwythur ffioedd priodol a chynllun awdurdod dirprwyedig ar gyfer Deddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017 ("y Ddeddf") ar gyfer Trwyddedu Gorfodol Triniaethau Arbennig. Mae'r gweithgareddau sy'n rhan o Drwyddedu Gorfodol Triniaethau Arbennig wedi eu hamlinellu yn Atodiad 1.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Gofyn am gymeradwyaeth y Cabinet i fabwysiadu'r strwythur ffioedd a gytunwyd yn genedlaethol ar gyfer y Cynllun Trwyddedu Gorfodol Triniaethau Arbennig newydd sy'n dod i rym ar 29 Tachwedd 2024 yn unol â Deddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017.

2.2. I'r Cabinet ddirprwyo pwerau yn y Ddeddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017 i Bennaeth Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod y Cabinet yn mabwysiadu'r strwythur ffioedd a gytunwyd yn genedlaethol ar gyfer y Cynllun Trwyddedu Gorfodol Triniaethau Arbennig fel nodir yn Nhabl 1 Atodiad 2.

3.2. Bod y Cabinet yn dirprwyo'r swyddogaethau o dan y Rheoliadau newydd i'r Pennaeth Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad.

3.3. Bod y Cabinet yn awdurdodi Pennaeth Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad i ddiwygio'r ffioedd a'r taliadau yn unol â'r cynllun statudol, fel bo'n briodol, o hyn ymlaen.

3.4. Bod y Cabinet yn cadarnhau eu bod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 4) fel rhan o'u hystyriaethau.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Mae'r fframwaith deddfwriaethol gyfredol ar gyfer Triniaethau Arbennig yn annigonol. Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982 ("Deddf 1982") yw'r prif fodd o orfodi safonau yn y sector hwn trwy ddefnyddio cynllun cofrestru. Fodd bynnag, mae'r dewis i awdurdodau lleol fabwysiadu'r cynllun hwn yn wirfoddol ac ni all y rhai sydd wedi ei fabwysiadu wrthod cofrestru'r unigolyn neu eiddo oni bai eu bod wedi eu cael yn euog o drosedd o dan Ran VIII o Ddeddf 1982. Yn bwysig, nid yw Deddf 1982 yn nodi bod angen 'prawf cynhwysedd' ar gyfer y rhai sy'n gwneud y triniaethau i ddangos gwybodaeth briodol am hylendid a rheoli heintiau.

4.2. Cafodd Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 Gydsyniad Brenhinol ar 3 Gorffennaf 2017. Mae Rhan 4 y Ddeddf yn nodi cynllun trwyddedu gorfodol i ymarferwyr sy'n gwneud 'triniaethau arbennig' yng Nghymru.

4.3. Bwriad y cynllun trwyddedu yw gwella a chynnal safonau atal a rheoli haint yn y diwydiant triniaethau arbennig a sicrhau iechyd a diogelwch cleientiaid ac ymarferwyr.

4.4. Mae Adran 76 a Rhan 4 o Ddeddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017 yn caniatáu i awdurdodau lleol sydd wedi cyflwyno Trwydded Triniaethau Arbennig neu Dystysgrif Safleoedd Cymeradwy i godi ffi. Dylid penderfynu ar y ffi sydd i'w chodi gan yr awdurdod lleol trwy ystyried y costau a ysgwyddir neu'r costau y disgwylir y bydd yr awdurdod yn eu hysgwyddo. Cafodd y ffioedd cenedlaethol ar gyfer ceisiadau newydd a ffioedd adnewyddu eu cymeradwyo gan Gyfarwyddwyr Gwarchod y Cyhoedd (CGC) yn Nhachwedd 2023, cafodd yr amrywiad a ffioedd eraill eu cymeradwyo gan CGC yn Awst 2024. CGC yw'r sefydliad ar y cyd o swyddogion sy'n gyfrifol am arwain gwasanaethau gwarchod y cyhoedd awdurdodau lleol. Yn unol â'r rheoliadau bydd y ffioedd hyn yn cael eu hadolygu ar y cyd ar ôl blwyddyn o'u gweithredu ac yna ar ddiwedd bob cyfnod o dair blynedd.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1 Mae strwythur ffioedd a gytunwyd yn genedlaethol yn sicrhau cysondeb costau i fusnesau a allai fod yn weithredol o fewn yr awdurdod hwn a thu hwnt. Mae'r cynllun newydd yn sicrhau tegwch i bob busnes sy'n gwneud triniaethau arbennig.

5.2 Sicrhau ein bod yn adennill ein costau wrth weithredu'r cynllun trwyddedu newydd a bod pwerau yn cael eu dirprwyo i'r Swyddogion mwyaf priodol sy'n wybodus ac wedi eu hyfforddi ar gyflwyno'r ddeddfwriaeth newydd hon.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Mae'r ffioedd cenedlaethol ar gyfer y cynllun trwyddedu newydd wedi eu cyfrifo yn seiliedig ar egwyddorion adennill costau. Yn unol â'r rheoliadau bydd y ffioedd hyn yn cael eu hadolygu ar y cyd ar ôl blwyddyn o'u gweithredu ac yna ar ddiwedd bob cyfnod o dair blynedd. Gellir addasu'r ffioedd trwydded pan fo diffyg neu warged.

6.2. Bydd y gwaith yn rhan o adnoddau presennol yng Ngwarchod y Cyhoedd ac ni fydd unrhyw effaith ar wasanaethau eraill.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

7.1. Mae'r ddeddfwriaeth newydd yn caniatáu i awdurdodau lleol godi ffi ar y busnesau a'r unigolion hynny sy'n dymuno gwneud triniaethau arbennig. Mae'r ffioedd hyn yn cael eu codi ar sail adennill costau a byddant yn cael eu hadolygu mewn 12 mis i sicrhau fod y ffioedd hynny yn gymesur â'r gwaith a wneir i weithredu'r cynllun. Gallai busnesau ac unigolion a effeithir gan y ddeddfwriaeth newydd benderfynu stopio gwneud y triniaethau hyn, fodd bynnag gallai hyn gynyddu busnes i eraill yn y sector.

7.2. Gallai gynyddu nifer y safleoedd/ymarferwyr heb drwydded a allai gynyddu'r angen ar gyfer ymyrraeth orfodi.

7.3. Swyddogion yn cael awdurdod priodol i gymryd camau gorfodi fel bo angen

7.4. Gwella safonau mewn busnesau cyfredol a busnesau newydd.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Mae ffioedd ar gyfer y drefn trwyddedu triniaethau arbennig wedi eu cyfrifo gan y Grŵp Gweithredu Triniaethau Arbennig a'u cymeradwyo gan Gyfarwyddwr Diogelu'r Cyhoedd Cymru i'w cyflwyno'n gyson gan awdurdodau lleol ledled Cymru.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Fel nodir yn yr adroddiad mae'r strwythur ffioedd diwygiedig wedi ei ddylunio i sicrhau cysondeb o ran costau i fusnesau, ond hefyd egwyddorion adennill costau ar gyfer awdurdodau lleol yn unol â'n polisi ffioedd a thaliadau ein hunain. Bydd yn bwysig adolygu incwm a chostau ar ôl y flwyddyn gyntaf ac i fwydo'r wybodaeth i'r adolygiad cenedlaethol o ffioedd.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Y risg y gallai costau trwyddedu wneud i rai ymarferwyr benderfynu peidio â gwneud triniaethau arbennig os yw'r gost yn fwy na'r incwm o'r triniaethau hynny.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Mae Adran 76 a Rhan 4 o Ddeddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017 yn caniatáu i awdurdodau lleol sydd wedi cyflwyno Trwydded Triniaethau Arbennig neu Dystysgrif Safleoedd Cymeradwy i godi ffi

11.2. Adran 13 Deddf Llywodraeth Leol (2000), swyddogaeth weithredol y Cabinet i ddirprwyo pwerau.